

spodje v „Narodnem domu“, kaj bi bili tako sramežljivi, — dajte svoje lokale na razpolago, da pričnejo „čukovke“ svoje telovadne vaje! Za voditelja teh vaj bi priporočali našega prijatelja kaplana Jagra, ki je že v Hajdini telovadbo podučeval. Pa mož nas zapušča; zato bi moral morda pater Pius Vakselj telovadbo „čukinj“ voditi. . . Zdaj pa še nekaj: ptujski klerikalni prvaki ustanovili bodo v kratkem „krščansko-socialno“ delavsko podružnico. S tem ne bodo samo nemške Ptujčane, marveč tudi rdečkarje pogoltnili. Zaupnik te najnovejše klerikalne „organizacije“ je neki Ribič, o katerem vemo mnogo hudomušnih zadev. Ta Ribič torej lovi, ne ribe, marveč duše, delavske duše. In kadar bodo te duše polovjene, treba bode misliti zopet na novo organizacijo. Priporočamo sledečo ustanovitev: društvo katoliških penzionistov, ki lovijo vsak dan najmanj eno uro na mestnem parku muhe; — hiperkatoliško društvo v Ameriko pobegnilih kaplanov ptujskega okraja; — deviško društvo na nosu nedolžnih devojk (za načelnico kandidiramo znano klerikalno „svetnico“ ob vurmberški cesti, ki zna iz novorojenih otrok angeljčke delati!); društvo roko-lizalcev; politično katoliško družbo v farovžih najdenih novorojenčkov; organizacijo klerikalnih „konzumarjev“ . . . in tako naprej. . . Ej, klerikalce čaka še mnogo dela, ako hočejo vse to organizirati! In našo pomoč bi brzkone odklonili. Kajti Ptujčanov ne marajo, — Ptujčane bi najraje v žlici vode potopili, ko bi ti hudimani ne znali plavati . . .

Kaplan Jager v Ptuj nas torej s 1. septembrom v resnici zapusti. Še enkrat: adijo!

Napredna zmaga. V občini Senarsko pri sv. Trojici slov. gor. vršile so se pred kratkim občinske volitve. Prvaški nasprotniki se niso upali niti volitve udeležiti. Zato so bili sami naši somišljeniki, vrli napredni možje, izvoljeni. Čast voličem!

Umrl je v Ptuj znani izdelovalec sveč, lebcelter in lastnik žganjetoč g. Kajetan Edlinger. Pokojnik je bil Nemeč iz zgornje Štajerske. Vkljub temu je bil v vsakem oziru in od vsega občinstva spoštovan. Bolehal je že dolgo časa. Lahka mu zemljica!

Sejem v Slov. Bistrici. V ponedeljek dne 25. avgusta 1913 vršil se bode v Slov. Bistrici veliki živinski sejem, na katerega se bode zanesljivo mnogo živine prignalo, zlasti mariadvorskega plemena, ki daje tukaj izborni material.

Sejem v Ptuj. Na konjski in goveji sejem dne 19. avgusta se je prignalo 175 konjev in 1210 kosov govede. Na svinjski sejem dne 20. avgusta t. l. se je prignalo 910 svinj. Kupčija je bila pri nekaj višjih cenah jako dobra. Prihodnji konjski in goveji sejem se vrši dne 21. septembra, prihodnji svinjski sejem dne 27. avgusta t. l.

Lepa krava. Na zadnjem živinskem sejmu v Ptuj prodal je g. župan Ornig eno pingavsko kravo, za katero je dobil izredno lepo ceno 720 kron. Ta cena pač dokazuje, da se v naših krajih pingavsko pleme najbolj obnese.

Iz Koroškega.

Eis (Motenje vere?). Piše se nam: Naš župnijski provizor naznanil je baje nekega tukajšnjega posestnika zaradi motenja vere. Povodom pogreba priljubljenega starega cestarja g. Grobja smatral je namreč ta duhovnik pod svojo častjo, da bi z mašo, katero so žalujoči naročili in plačali, malo počakal; žalujoči so prišli vsled tega prepozno, zakar so bili seveda vsi udeleženci precej nejevoljni med nadaljnim cerkvenim opravilom. Dotični posestnik pa je bil tako nepreviden, da je celo malo zamrmral. — Vi gospod Mekula, ali nisti pravzaprav Vi krivi, da se je nesrečnež vsled Vašega grdega ravnanja tako daleč spozabil? Ali bi ne mogli malo počakati, kjer je maša vendar veljala mrtvemu in je bila plačana od žalujočih? Saj pozneje, vendar niste imeli prav nič opraviti ali zamuditi. Ali pa ste bili Vi, gospod „igra“-direktor, zato tako točni, kjer ste morali bogvè kam h kakšnji „igri“ ali „taboru“? Ali pa se je vršila kje kakšnja kupčija z užigalicami? Ja, mi vkogi kmetje, — v zemlji nam požrejo črvi vse; kar nam še ostane, nam pobije toča in potem nas čaka še od druge strani nevarnost. Dobri cesar Jožef II. mi

kmetje se ti zahvalujemo, da si prelomil farško moč. Tisočero hvale vsem onim naprednjakom, ki so polagoma črnuhom bič iz roke iztrgali in ki čujejo čez že doseženo ljudsko prostost. Naša dolžnost pa je, da vstrajamo zvesto v borbi zoper temne sovražnike ljudstva. Naši potomci nam bodo zato hvaležni. . . Konečno pa še eno vprašanje, ki se nam vedno zopet vsiljuje: Kako pa pride, g. Mekula, da se Vi in mnogo Vaših žegnanih bratev pri „igri“ in „taboru“ tako presneto prijazno obnašate, medtem ko so Vaši predhodniki v starih časih vruga izganjali, copernice in krivoverce sežigali in začasa inkvizicije na tisoče „nevernikov mučili ter poklali? . . . Je pač res: „Mag die Katz' auch freundlich sein, Krallen hat sie doch“ . . .

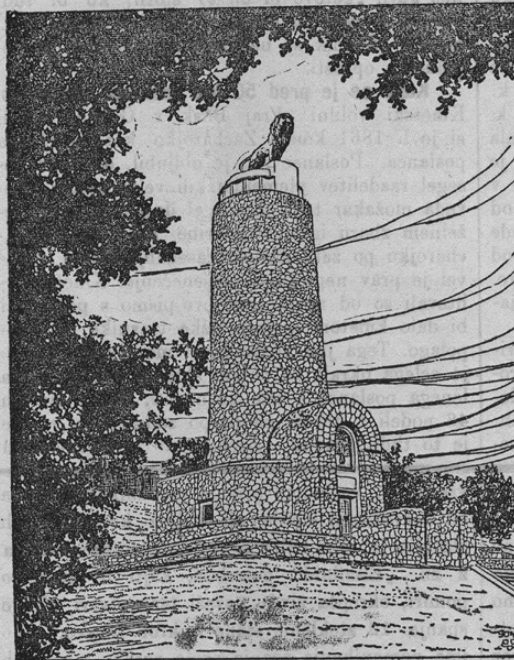
Bilčovs. Sprejeli smo sledeči „popravek“, katerega moramo v zmislu postavbe objaviti: P. T. uredništvo „Štajerca.“ Z ozirom na dopis iz Bilčovsa v „Štajercu“ z dne 3. avgusta 1913 št. 31 zahtevam v zmislu § 19 tiskovnega zakona z dne 17. decembra 1862 drž. zak. št. 6 za 1863, da sprejmete sledeči papsavek: V omenjenem dopisu se trdi, da je neka sorodnica našega g. fajmoštra prišla v neko kmečko hišo in je domačo hči hudo okregala, ker je ta večkrat po skritih potih po noči v farovž k fajmoštru lazila, da „se je prepovedalo temu pobožnemu dekletu prestopiti farovski prag.“ Te trditvi niso resnične, ampak je res, da dotična sorodnica ni okregala domače hčere, češ, da bi bila ta po skritih potih v farovž lazila, res tudi ni, da bi se bilo dotičnemu dekletu prdpovedalo prestopiti farovski prag. Nadalje se v omenjenem dopisu trdi: „Sicer pa se čudimo, da je g. fajmoštru te tajne ponočne obiske trpel.“ Res je pa, da g. fajmošter nikdar ni imel teh tajnih ponočnih obiskov. Bilčovs, 9. avgusta 1913. Anton Teul, župnik. — Tako torej! Fajmošter tajni vse in je nedolžen, kakor na cesti najdena sirota. Sicer pa upamo, da bode naš dopisnik to čudovito „nedolžnost“ temeljito pojasnil! Toraj na svidenje, gospod župnik!

Samomor vojaka. Pri manevrih v bližini Mallestig ustrelil se je neki infanterist 17. polka s službeno puško.

Uboj. V Federanu pijančevalo je več fantov v Pichlerjevi gostilni. Ko so bili pijani, so se stekli. Delavca Miho Resman sta delavca Alojz Resman in Jože Kofler s poleni na tla pobila in ga tako hudo ranila, da je drugi dan umrl. Ubijalca sta že pod ključem.

Požig? V fabriki pape in lesenih snovi Morith v Beljaku nastal je ogenj, ki je vso fabriko vpepelil. Zdaj so zaprli delovodjo Schmieda, katerega dolžijo požiga.

Smrt pijanke. V Reisachu izpila je pijanka Marija Buchacher steklenico z „bremzenoljem“; mislila je, da je to žganje. Potem se je skrila v neko grmovje, kjer je umrla.

Der Gedenkturn auf dem Schlachtfelde von Kulm.

Izpred sodišča.

Steyer na Zgornjem-Avstrijskem. Pred to Steyerju je tako kajšnimi porotniki imel se je pred kratkim katoški kaplan Frisch zagovarjati, da se konku Tožen je bil zaradi goljufije, nepošteno je krive in krive prisega. Ta sodnijska razprava dala je naravnost grozovito sliko brezvestnem postopanju nesramnega kutarja, ki imelo je neumnost ljudstva in zaupanje v duhovniški suknju v to porabil, da pobožne ovčice prapošteno ostrize. Kaplan Frisch je v prvi vrsti politik, hujskajoči far, ki si je hotel pridobiti pristaše, moč in vlado v svoji stranki ter s te tudi za svojo osebo sredstva za vživanja polizivljenja. Več kot 50 v bogih vernikovih njegove stranke je bolj ali manj oškodovan mnogokrat na beraško palico spravil. Njegovi dolgovi so znašali več kot en četrť milijona kron pri jako malobrojnih aktivih. Vkljub temu, da so zgornje-avstrijski duhovniki darovali večje svote, da bi grehe tega sleparja popravili, dobili so upnikove dar komaj 10% svojega denarja na voljufal trajala je 4 dni. Le za prečitavanje obtožnice potrebovalo se je 2½ ure. Naravnost neverjetni škandal je, da je zamogel ta hujskajoči politični far brez ovirov javno svoje goljufije in svoje lahkomišelnost denarno gospodarstvo nadaljevati in da je državno pravdnitvo vkljub mnogobojnim sodnijskim tožbam mirno gledalo. Proti kaplanu Frischu se je v letih 1909 do avgusta 1911 pri raznih sodnih vložilo 24 tožb; obsojen pri oktobra 1911 se ga je 28 krat zarubilo. On je bil tudi voditelj „katoliškega delavskega društva“, pri katerem je seveda na podobnem način gospodaril. Proti temu društvu se je v oktobru 1911 skupno 41 tožb, zaradi zoper rubilo pa se je društvo 39 krat zarubilo. Svoje „delovanje“ pričel je ta farček v S. Wolfangu. Vkljub svoji mali kaplanski plači „kupil“ je tam takoj Meixnerjevo hišo za 50.426 kron; nadalje še eno hišo v bližnji An. Kër ni imel sam niti krajcarje denarja, izposodil si je za te kupčije potrebn denar od vernih kristijanov svoje fari; ti seveda svojega krvavo zasluženega denarja niso nikdar nazaj dobili. Mnogi teh vernih kristijanov dali so kaplanu svoje hranilne knjižice, da naj bi ta z njimi par naprošanih stotakov pri posojilnici dvignil. Ali kaplan, ednostavno dvignil ves denar, ki je bil na dotično knjižico vložen. Kër je imel tudi meniške dolgove, ni samo premožne kmete za denar prosil, marveč tudi hlapce, dekle, vsakega, ki je prišel k njemu k spovedi. Ti verni ljudje delali so si iz tega čast, da so smeli svojem spovedniku prihranjene krajcarje posoditi. Kaplani novi dolgovi bili so že velikanski, ko je pri-

Vojni spomenik.

30. t. m. bode 100 let, odkar so se združeni Rusi, Prusi in Avstrijci v češkem mestu Kulm čez Francozje zmagali. Domačini postavili so na padlim avstrijskim vojakom krasen spomenik, katerega kaže naša shema. Spomenik je lepo znamenje avstrijske zvestobe in hrabrosti.

Ali si že

Štajerca

naročil? Ako ne, stori

to takoj!

... Meyer. Eno svojih hiš je prodal, da je druge...
 ...ve plačal. Ali kmalu pričel je tudi v...
 ...reju dolgov delati. Njegovi dolgovi so bili...
 ...tako visoki, da bi moral po postavi davno...
 ...konkurz napovedati. Tega pa ni storil. Na...
 ...mo je postal l. 1908 „duhovniški svetovalec“...
 ...škofskega delavskega društva. Zdjaj šele je...
 ...el pot prosto za še večje dolgove. Društvo...
 ...imelo prav nobenega premoženja; a v kljub...
 ...na je na nasvet Frischa „kupilo“ hotél „Zum...
 ...lenen Schiff“. Vse denarne zadeve...
 ...prevzel seveda Frisch, brez da...
 ...kedaj račune podal. Zdjaj se je...
 ...redoma društvena podjetja ustanovljala, tako...
 ...sko klet, veliko mesarijo, veliko pekarijo...
 ...vse seveda z denarjem lahkomišelnih terjcajk...
 ...tercijalov. Vsa podjetja se je peljalo seveda...
 ...svitvo lahkomišelnost in tako so stala kmalu...
 ...velikem deficitu. Kaplan Frisch po...
 ...val je vsled tega novih posojil. Dobil jih...
 ...seveda z brezobzirnim izrabljan...
 ...svoje duhovniške službe...
 ...in sleparil je! Nekega 74letnega starčka...
 ...njal je za vse njegovo premoženje v znesku...
 ...1000 kron. Celo denarje vbojih sirot je za...
 ...Obračunal ni nikdar. Društveni...
 ...terniki niso o računih ničesar izvedeli; pri...
 ...taji so tudi izjavili, da niso nič razumeli in...
 ...e slepo kaplanu zaupali; bili so itak strogo...
 ...ovrni, ker so izgubili ves svoj denar...
 ...lan Frisch se je seveda pred sodnijo delal...
 ...krajnosti nedolžnega. Ali prototniki njego...
 ...sleparskim besedam niso verovali; bil je...
 ...jen na dve leti težke ječe...
 ...ela, kaznen sodnijo ni mnogo popravila. Pri...
 ...ni nimajo ničesar ni te kazni! Kaplan...
 ...se sedel v ječi in kadar spremeni zopet jet...
 ...obleko s črno kuto, poljubljalo se mu...
 ...zopet roko. Postal bode zopet „gospod“...
 ...ki kmetje, delavci, hlapci in dekle pa bodejo...
 ...stara leta sline požirali, ker jim je njih...
 ...hovniški svetovalec“ težko pristradane kraj...
 ...za pravil. Tako nastopa klerika...
 ...vam povsod!

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

...zvezdicke so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamo...
 ...zvezdicke (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**)
 ...pomenijo letne in živinske sejme).

- Dne 23. avgusta v Oberzeiringu**; v Brežicah (svinjski sejem).
- Dne 25. avgusta v Gamsu**, okraj Stainz; v Idriči; v Knittelfeldu**; v Arzežu**; pri Sv. Križu**; v Ljutomer; v Slovenski Bistrici**; v Središču**; okraj Ptuj; v Rogatcu**; v Cmureku**; v Birkfeldu; v Belkirschenu**; okraj Gleisdorf; v Velenju**; okraj Ptuj; v Laškem**; v Teuffenbachu**; okraj Neumarkt; v Petru*, okraj Oberwölz; v Lipnici*; v Ribnici*; v Marenberg; v Ilzu (hmeljski sejem), okraj Fürstenfeld.
- Dne 26. avgusta v Ormožu (sejem s ščetinarji); okraj pri Ptuj**; v Ljubnem**; v Feldbachu*.
- Dne 27. avgusta v Ptuj (svinjski sejem); v Imenem (sejem s ščetinarji), okraj Kozje; v Mariboru*; v Stainzu**; v Aoi am Aigen, okraj Feldbach; v Fürstenfeldu**; v Farnitzu*, okraj Graška Okolica; pri Sv. Janžu pri Ferstenu, okraj Hartberg; v Vorau; pri Sv. Trojici*; v Sv. Lenart v Slov. Gor.; v Svičini, okraj Maribor; okraj pri Ptuj (svinjski sejem); v Gradcu (z rogato živino).
- Dne 29. avgusta v Pusterwaldu*, okraj Oberzeiring; v Tomažu*, okraj Ormož; v Rogatcu (sejem s ščetinarji); pri Sv. Petru na Ottersbachu**; okraj Cmurek; v Filipu**; okraj Kozje; na Muti**; okraj Marenberg; v Pišecah**; okraj Slovenji Gradec; v Gradcu (z klavno živino); v Zalcu**; okraj Celje.
- Dne 30. avgusta v Wettmannstettenu*, okraj Schladberg; v Kirchbergu ob Rabi*, okraj Feldbach; na Hajdini*, okraj Ptuj; v Brežicah (svinjski sejem); v Predlitzu**, okraj Murau.
- Dne 1. septembra v Konjicah*; v Semriachu, okraj Metten; v Seckau**; okraj Knittelfeld; v Žitkarskem; okraj Sevnica; v Fischbachu**; okraj Birkfeld; v Št. Janžu; okraj Šoštanj; v Murau*; v Celju*.
- Dne 2. septembra v Trnovcih*, okraj Ptuj; v Ptuj (sejem s ščetinarji); v Radgoni*.
- Dne 3. septembra v Farnitzu, okraj Graška Okolica; v Farnitzu*, okraj Maribor; v Ptuj (konjski, govejski in svinjski sejem); v Gradcu (govejski in konjski sejem); v Ptuj (svinjski sejem); okraj Kozje.
- Dne 4. septembra na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Vuhredu**; okraj Marenberg.
- Dne 5. septembra v Rogatcu (sejem s ščetinarji); v Gradcu (z zaklano klavno živino).
- Dne 6. septembra v Št. Ilju v Slov. Gor.**; okraj Lenart; v Brežicah (svinjski sejem); pri Sv. Pavlu v Leopoldu*, okraj Celje.

Letožnja trgatav in zboljšanje vinskega...
 ...za ozirom na novo vinsko postavost. Ka-

kor sedaj vinogradi kažejo, vtegne biti letošnja vinska letina v kakovostnem in količinskem oziru mnogo boljša od lanske, zlasti če ne nastopi slabo jesensko vreme. Nahajamo se sicer še vedno v času, ko se lahko še marsikaj v škodo in žalost vinogradnika spremeni, toda po vsem zamoremo že sedaj z gotovostjo trditi, da najhujše je že prestano. Seveda potrebuje grozdje ravno sedaj v tem mesecu obile gorkote, t. j. lepih solnčnih dni za enakomerno in popolnojšo zoritev, vendar se razmeroma, vkljub preveč deževnemu vremenu, lepo razvija in tudi zadovoljivo dozoreva. Ja, v boljših legah se je celo izvanredno vse lepo razvilo. Temu pa pripomore deloma vsled pridnega škropljenja in žveplanja zdravo ohranjen listje, deloma pa zadostna vlaga, ki provzroča krepko račšo. Če bi torej ne bilo slučajno tudi v drugi polovici tega meseca (avgusta), odnosno v prvi polovici septembra prav velike gorkote, bo grozdje vseeno bolje in popred dozorelo in bo slajše ter milejše, t. j. manje kislo od lanskega, ker vsled obile vlage asimilirajo (pretvarjajo) listi in drugi zeleni trtni deli hitreje in popolneje, kot ob suši. Tudi peronospora ne more od druge polovice avgusta naprej znatno škodovati, četudi bi tu pa tam močno nastopila, ker glavno je, da so ostali dosedaj vsi spodnji listi na glavnih poganjkih okrog grozdja popolnoma zdravi, ker le-ti so za pravilno zorenje in hranjenje grozdja najpoglavitejši. Vrhnji deli, ter na novo nastali stranski izrasli se pa lahko v drugi polovici avgusta jednostavno prežejo, posebno če so od peronospori napadeni, katero delo celo dobro vpliva na nadaljni razvoj ostalih poganjkov, zlasti pa na hitrejšo in boljšo dozorev grozdja. Seveda pa se ne sme nihče z prezgodnjo trgatvijo prenačljiti, četudi bi vtegnilo kazati, da je grozdje pred časom dozorelo, kajti čim dalje ostane grozdje pri lepem vremenu na trti, tem bolj pridobiva na dobroti, ker ravno v lepih solnčnih septemberskih dneh se sladkor v grozdju z vsakim dnem pomnožuje, a v istem razmerju pa kislina zmanjšuje, ne da bi pri tem grozdje na sočni množini kaj zgubilo. Poslednje se dogodi le, ako se pusti grozdje na trti toliko časa, da pričnejo jagode veneti ali se skrčevati, kar se pa le v tolikih slučajih dela, če se hoče napraviti posebno močno, buteljsko vino. Teh načel se pa v nekaterih krajih nočejo več držati in to večinoma z ozirom na novo vinsko postavost za zboljšanje mošta z dodatkom sladkorja. Glasom § 5. vinskoga zakona z dne 12. aprila 1907 sme namreč, kakor znano, vsak pridelovalec in nakupovalec grozdja, ki potem sam preša in mošt prodaja, sladkati svoj mošt z dodatkom gotove množine pesnega (navadnega) sladkorja. To pa sme storiti le s poprejšnjo zaprosbo in z dovoljenjem okrajnega glavarstva, odnosno pristojnega magistrata. Take nazore pa je odločno zavračati in to iz dovoljnih tehtnih vzrokov. Kdor nalašč pred časom po nepotrebnem trga, potem pa svoj mošt umetno z dodatkom sladkorja zboljša, ima nepotrebne stroške z nakupovanjem drugega sladkorja in dobi slabšeji pridelek, kajti če ne doda vsaj 1½—2 kg sladkorja na vsakih 100 litrov mošta, ne doseže posebnosti zadovoljivega vspeha, ter, kar je najpoglavitejše, ne sme sladkega mošta prodajati kot »pristni mošt«, odnosno kot »pristno vino«, in če sladka, brez da bi to oblasti naznanil, ali brez dovoljenja, zapade še posebni kazni do 1000 kron. Naj torej vsakdo odlašča s trgatvijo po možnosti do popolne zoritve, t. j. dokler grozdni peclji (repki) deloma olesene in naj seže po postavno dovoljenih sredstvih v svrhu zboljšanja svojega pridelka le v najskrajnejšem slučaju. Fr. Gombač. (*Prim. Gosp.*)

Zakaj gnojimo z umetnimi gnojili?

Marsikateri snovi, ki jih rastlina za svoj razvoj rabi, kakor železovine, magnezija itd., se nahaja v zemlji toliko, da je ne zmanjka. Ni pa v zemlji toliko dušika, kalija in fosforove kisline, katere snovi tvorijo glavni del rastlinske hrane. Rastlina sicer ne pogine, ako ji dohaja iz zemlje premalo hrane, ampak rodi le slab sad. Noben gospodar se ne sme zadovoljiti s tem pridelkom, ki mu ga da rastlina sama od sebe, ampak napeti mora vse sile, da mu da rastlina kolikor mogoče največji pridelek in da mu ostane po dolgem trudu in delu še tudi kaj čistega dobička. Kako je k temu pripomoči? Rečeno je bilo v začetku, da v zemlji ni hranilnih snovi v oni količini, ki bi rasti popolnoma zadostovale, torej ne preostaja ničesar drugega, kakor spraviti one snovi umetnim potom v zemljo. Mislim bolj mogoče marsikdo, da to ni ravno potrebno, ker so ljudje prej tudi brez tega živeli. Živeli so res, če tudi niso kupovali kalija, dušika in fosforove kisline, gnojili so pa z domačim hlevskim gnojem, kateri vsebuje tudi prej imenovane hranilne snovi, ako tudi ne v taki množini, kakor v današnjem gospodarstvu jako razširjena umetna gnojila. Dandanes nam tudi domači živinski gnoj ne zadostuje več, ter smo dajmo nekako primorani, posluževati se sredstev, ki nam dajo možnost nasitiiti zemljo s potrebnimi hranilnimi snovmi. Iz istega razloga, s katerega krmimo svinje in vole, pitamo goske in purane, iz istega razloga moramo obilno gnojiti zemlji, da nam da kolikor mogoče največji pridelek. Domačega gnoja nam primanjkuje na vseh koncih in krajih in zaradi tega bomo se temraje posluževali gnojenja z umetnimi gnojili. Razmere so se v zadnjih desetletjih jako izpremenile in vprašanje po vsakovrstnem blagu je danes mnogo večje, kakor v prejšnjih časih. Kmetovalec mora gledati, da izbjije iz svojega gospodarstva, kolikor največ mogoče, da mu je možno držati se po koncu. Na poljih se gnoji z umetnimi gnojili najbolj pred oranjem in sicer s kalijevo soljo in Tomaževo

žlindro. Dušik, katerega vsebuje čilski soliter, se da pri setvi in sicer ena tretjina potrebne množine, druge dve tretjini pa v spomladni po vrhu na dvakrat. Za ozimne se priporoča vzeti za 1 hektar, to je 1½ orala: 200 kg kalijeve soli, 500 kg Tomaževe žlindre in 150—200 kg čilskega solitra. Omeniti je pa treba, da gnojenje ni pravilno in popolno, ako se izpusti le eno prej imenovanih gnojil. Preveč radi se gnojijo naši kmetovalci samo s Tomaževo žlindro; to je slično, kakor če bi kdo jedel šalato samo s kisom — manjka še olja in soli — kalija in dušika. Za travnike se jemlje navadno na 1 hektar 200—250 kg kalijeve soli in 600—700 kg Tomaževe žlindre; ako je zemlja zelo revna in potrebna še dušika, tedaj se priporoča potrošiti še 100 kg čilskega solitra.

Loterijske številke.

Gradec, dne 20. avg.: 80, 64, 45, 9, 41.
 Trst, dne 13. avg.: 22, 69, 9, 85, 26.

Prav nenevarna izgleda mala hripavost začetkoma, a postane lahko nevarna; zato naj jo, kakor tudi bolečine v vratu, pri požiranju, zaslinjenju etc. s Fellerjevimi slinami razpustišim, olajšujočim, želiščnim esenc-fluidom z zn. „Elzafluid“ čimhitreje odpravimo. To sredstvo naj bi bilo vedno pri domu, ker je najboljšo še varstveno sredstvo. 12 steklenic za le 5 kron franko pošlje edino pristne apotekar E. V. Feller, Stubica št. 241 (Hrvatsko); tam se lahko tudi Fellerjeve staroznane, mile in sigurno vplivajoče kroglice z zn. „Elza-kroglice“, 6 školjke za 4 krone franko naročijo.

ZASTOPNIKE

za stroje, aparate, tehnične predmete, in novosti vseh vrst išče v vseh večjih krajih Štajerske, Koroške in Kranjske birô

„Zyklop“,
Gradec,
 Heinrichstr. 90.

Lepo kmetijsko posestvo

s hišo in gospodarskim poslopjem, meri 7 oralov njiv, 6 oralov gozda, 14 oralov travnika in sadonovnika, se v celem pa tudi razkošno po lahkih plačilnih razmerah proda. Cena za oral 720 K; tudi se seboj odda vso letošnjo zrnje. Oglasiti se treba pri lastniku Jakobi Senekovič v Šitancih (Žitence) h. št. 19, pošta sv. Juri slov. goricah. 821

Mlekarnar

(Kuhmajer od. Schweizer)

se pod ugodnimi pogoji in dobrem plačilo takoj sprejme pri „Gutsverwaltung Rogeishof“ pri Hočah. Mora razumeti mlekarsko stroko ter biti v kravarstvu dobro izurjen. Želi se, da ima več odraslih delavskih moči. Najbolje osebna predstava Ponudbe na 818 „Rogeishof Gutsverwaltung“, Post Kötsch.

Pozor kmetje! 822

Za prodaji je eden vinograd, 2 joha velik z lepo hišo in vinska klet. (Johanisberg). Kateri misli kupiti, naj se oglasi v kratkem v Doklezen pri poselniku Janex Pislak.

Viničarski

ljudje s 8 delavskimi močmi, ki se razumejo na obdelovanje ameriških trsnih nasadov, se sprejmejo. Vpraša se pri g. Paek, Plankenstein pri Poličanah. 819

Navadna kuharica

starejša, ki zna samostojno navadno domačo hrano kuhati, se sprejme. Plača po dogovoru. Vpraša se pod „Ordnungsgebiete“ na upravo „Stajerska“, 817

1 mlinarski učenc

ter 1 pekovski učenc se takoj sprejmeta pri Karl Wesenshegg v Juvicah.

Prodajalka 816

za trgovino z manufakturo in štrikanim blagom, ki je zelo pridna in zna s kupci občevali, zmožna nemškega in slovenskega jezika, se sprejme pod dobrimi pogoji. Vstop najkasneje do 1. oktobra t. l. Vpraša se pri Adolfa Orel, Šoštanj pri Celju.

Gostilna „Brauhaus“ v Ljutomeru 820

se pod ugodnimi pogoji takoj za 20.000 K proda. Naplatek K 6.000.—. Vpraša se pri lastniku Math. Stermann v Ljutomeru.

Ljudska kopelj mestnega kopališča v Ptuj.

Čas za kovanje ob delavnikih od 1 ure do 2. ure popoldne (blagajna je od 12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure dopoldne.

Kopelj z vročim zrakom, paro ali „Brausebad“ z rjuho K.—70